

БЪЛИЯТЪ КАШАЛОТЪ

5. ПОЯВАТА НА КАПИТАНЪ АХАБЪ.

Много дни следът тръгването ни от Нантъкет никой не можеше да се похвали, че е видял капитанъ Ахабъ на кувертата. Офицерите редовно дежуреха, и по всичко личеше, че тъкъм единствените командири. Но понякога тъкъм излизаха от капитанската кабина със такива неочекани заповеди, че всички ясно разбираха кой командува на кораба. Да, във капитанската кабина стои,

Моби Дикъ — бълиятъ кашалотъ

ше този невидимъ господар и тиранинъ, който познаваше добре морската стихия и върно направляваше кораба.

Една сутринъ, много поясна от предишните, се изкачихъ на моста за обядната смяна. Тръпки полазиха по гърба ми. На капитанското мостче бъль застана капитанъ Ахабъ.

Никаква следа от обикновена тълесна болест не можеше да се забележи по лицето му. Той имаше изгледъ на човекъ, когото съм измъкнали от кладата, тъкмо във момента, когато огънът е щълът да го погълне изведнажъ. Широката му и голъмъ фигура изглеждаше като да е направена от бронзъ. През цълото му лице имаше единъ дълъгъ, тъсенъ синкаво-блъзничавъ белегъ, който почваше от коситъ и се губеше подъ дрехите на врата му. Отъ рождение ли бъше съзът белегъ, или го е получилъ отпосле? Никой не знаеше. Но и никой не съмеше да говори за него. Особено пъкъ офицерите.

Изгледът на капитанъ Ахабъ и този синкавъ белегъ ме поразиха така силно, още повече като видяхъ чудовищния бъль кракъ, на който се облягаше по-силно. Знаехъ вече, че тоя кокаленъ кракъ е изработенъ по море отъ челюстта на нѣкакъ китъ. Силно впечатление ми направи неговата стойка. Отъ двете страни на

капитанското мостче, близо до въжетата на задната мачта, имаше издълбана по една дупка. Кокалениятъ му кракъ бъль пъхнатъ във една отъ тия дупки и капитанъ Ахабъ стоеше като изтуканъ, вторачилъ погледъ въдълчината. Вътъ погледъ се четьше решителна и непоколебима воля. Той не продумваше нито дума.

Следът нѣколко дни, капитанъ Ахабъ отново се появи на моста и започна да се разхожда така нервно, че спящите долу офицери и моряци не можаха да мигнатъ подъ ударите на кокаления му кракъ. Единственъ Стъбъ се осмѣли да му предложи да овие съмъщо тая кокалена пета, та да се намали удара по пода. Това разсърди така страшно капитанъ Ахабъ, че дълго неговите викове ехтъха по цѣлия корабъ.

— Да не съмъ граната! Махай се! Или ще направя да изчезнешъ отъ тоя свѣтъ.

Скоро следът тая случка, една зарань, веднага следъ закуската, капитанъ Ахабъ се изкачи по стълбите на кабината, за да иде на моста. Тамъ остана нѣколко часа. После слѣзе въ кабината си. Не следъ много отново зае място на моста.

Наблизаваше края на деня. Изведнажъ той се спрѣ, бутна крака си въ дупката, улови се сържка за едно въже и заповѣда на Старбъкъ да прати всички на задната част на кораба.

— Капитане! — помъжчи се да възрази очудените офицери, тъкъм като подобна заповѣд се даваше само при необикновени случаи.

— Изпратете всички на задната част! — повтори капитанъ Ахабъ. — Хей! Наблюдатели, слѣзте!

Всички се наредиха и отправиха любопитни погледи къмъ Ахабъ. Той изгледа всички и пакъ започна да се разхожда по моста. Стъбъ пошуши на Флакъ, че капитанъ ги е събралъ, за да имъ покаже какъ се ходи. Но вътъ време капитанъ Ахабъ се спрѣ неочеквано и извика:

— Моряци, какво правите, като видите кашалотъ?

— Викаме! — отвърнаха като въхъръ двадесетина души.

— А после?

— Спускаме лодките и го преследваме.

— И коя пѣсъ пѣете, като гребете?

— „Ако кашалотъ не умре, нека корабътъ ни да потъне!“

При тѣзи думи лицето на стащата доби щастливо изражение. И той отново извика:

— Наблюдатели, знаете, че често съмъ давалъ заповѣди относно единъ бъль кашалотъ. Вижте сега: тая златна монета струва

предъ роднини и предъ гости дума стане ли за менъ, баба първа ме похвали:

— Крумъ за докторъ е роденъ!

Дѣдо ми и той добавя — съ весъль и усмихнатъ ликъ:

— Моятъ Крумъ е послушенъ и прилеженъ ученикъ.

Съ тази таткова похала азъ живѣя и раста и съмъ жажда по-голъмъ въ касичката си пестя.

Любомиръ Дойчевъ

Коралитъ съмъ малки животинки, които живѣятъ въ морето и се наслояватъ едно до друго, като по тоя начинъ образуватъ цѣла стена. Неотдавна учениците съмъ намѣрили до брѣговете на Жълтото море една огромна коралова стена. Извадили единъ коралъ, чийто диаметъръ бъль по-голъмъ отъ два метра. Отъ коралитъ се правятъ чудесни украси.

Слънчевата свѣтлина се движи съ невѣроятна бързина. Отъ слънцето до земята достига само за 8 минути. Тя се движи съ 300.000 км. въ секунда. По тази смѣтка, нуждътъ съмъ да стигне до Меркурий три минути, до Венера — 6, до Марсъ — 13, до Юпитъръ — 43, до Нептунъ — 4.48 м. Споредъ тия

цифри се опредѣля и отдалечеността на всѣка планета отъ слънцето.

Въ Атлантическия океанъ живѣе една риба, която прилича на ненапомпена топка. Така тя плува подъ водата. Види ли, обаче, опасностъ, тя изведнажъ се надува като балонъ и водата бързо я изхвърля надъ повърхността, където тя се скрива умъло между морските вълни.

Дъждовно дърво или „дървото, което плаче“ расте въ Перу. Отъ листата на това дърво, когато времето е сухо, непрестанно капятъ дребни капчици, като сълзи. Има и друго дърво, доста разпространено, наречено „женско палто“. Въ сухо и топло време по листата на това дърво се явяватъ водни капки.

— Моби Дикъ? — възклика Ахабъ. — Значи ти познавашъ бълия кашалотъ?

— Не си ли върти малко особено опашката? — запита повторно Таштело.

— И хвърля гжста струя вода!

— Добави Дагу.

— На кожата има една, две, три дупки! — извика Куигуегъ.

— Смърть и проклятия! Това е Моби Дикъ! Вие сте видяхали Моби Дикъ! На него дължа този кораленъ кракъ. Моби Дикъ ме осакати. Но азъ ще го преследвамъ по всички морета, докато го намърся и убия! Съгласни ли сте моряци!

— Да! Да! — викнаха силно китобойците и моряците, като заобиколиха развлечения стащето.

— Смърть за Моби Дикъ!

(Следва)

ВЕЛИКИ ОТКРИВАТЕЛИ

Томасъ Едисонъ

Роденъ е на 11 Февруари 1847 година, въ малкия градецъ Миланъ, въ щата Охию, Съединените американски щати, а е починалъ презъ 1930 година.

Томасъ Едисонъ е прочутъ световенъ ученъ, който проявява дарби още отъ малъкъ. Той е билъ като дете вестникопродавачъ. Едва 16 годишъ става редакторъ на вестникъ, който печаталъ и продавалъ въ единъ влакъ. Тамъ почналъ и първите си опити. Но при единъ отъ опитите си подпалилъ вагона, въ който билъ печатницата и редакцията на вестника му, и билъ изгоненъ отъ влака. Следъ това се занизваше едно следъ друго неговите открытия и усъвършенствования на други открития. Той е изнаминалъ телографа, телефона, грамофонъ, електрическата лампа и още много други машини и устройства, отъ които днес се ползватъ не само неговите сънародници, но и цѣлото човѣчество.

Едисонъ е не само велиъкъ откривателъ, но и велиъкъ човѣкъ. Доживѣлъ до дълбока старостъ, той е оставилъ въ всички, които съмъ го познавали, спомени за своята скромностъ и необикновената трудолюбие.

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

Свѣщица отъ коледната елха

ЗАПИСВАНЕТО НОВИ АБОНАТИ ПРОДЪЛЖАВА!

ПРЕМИЯ до 15 февруари т. г. Всички нови абонати, които изплатятъ абонамента си отъ 20 ЛЕВА до тази дата, ще получатъ книгата „Златната земя“, която сега се печати въ второ издание. Учителите, използвайте това продължение на срока, за да запишете още нови абонати!

За да дадемъ възможност на всички деца, които по-една или друга причина не сѫ могли да се абониратъ преди празниците за в. „Славейче“, продължаваме срока за абониране съ право на БЕЗПЛАТНА КНИГА до 15 февруари т. г. Всички нови абонати ще получатъ книгата „Златната земя“, която сега се печати въ второ издание. Учителите, използвайте това продължение на срока, за да запишете още нови абонати!

Вънъвалъ си съмъ на едри парциали и застилаше земята съ бѣла покривка. Дењетъ премина въ радостно очакване за Ганчо и Пенка, а на Милча сърдцето се късаше отъ мѣка, като виждаше, какъ никой не се загрижва за него, а само го пращаха тукъ и тамъ да върши нѣкаква работа.

Свечери се радостни свѣтлинки затрептѣха въ малките прозорчета. Всички съ трепетъ очакваха Рождествената ноќ. Само Милчо бѣше тѣженъ и навъсменъ.

— Какво си се намуси съмъ тукъ върхъ бре, — се провикна пакъ вуйна му, — я съмъ възмънила да извадишъ орѣхи, че нали е бѣдникъ тази вечеरъ. Хайде, не ме гледай като

тобъ добиче.

— Не искамъ. Сама си извади!

Вуйна му, изненадана отъ този отговоръ, се сопна още по-силно:

— Така ли? Хлѣба ни ядешъ, пакъ отгоре на това си и непослушъ. Скоро да извадишъ орѣхи, че дяволи тъкъ те взематъ!

— Нека ме взематъ, но тукъ повече нѣма да стоя.

И той, безъ да продума

нито пакъ пожърти

на устата си, извади

орѣхи и съмъ съмъ

газѣше. Колкото по-далече отиваше, толкова съмъ гътъ ставаше по-дълбокъ. Милчо затъваше до колѣне. Измори се. А съмъ гътъ продължаваше да затрупва широкото поле.

По едно време Милчо усъти, че не може да върви понататъкъ. Уплаши се. Огледа се наоколо. Тъмна и непрогледна ноќ. Никаква човѣшка душа нѣмаше наблизо. Само вѣтъръ свирѣше и разнасяше съмъгъ изъ полето. И Милчо усъти какъ гърлото му се свива и сълзи изпълватъ очите му. Той не знаеше, какво да направи. Да се върне въ село? Не. По-добре тукъ да умре, отколкото да се върне отново при вуйчови си. Мѣка и страхъ скова сърдцето му. Дали пакъ нѣма

тукъ да умре? Опита се да направи още нѣколко крачки, но краката му отказаха да му служатъ.

Безсиленъ, той се отпусна на колѣне и вдигна на сълзите си очи къмъ небето. И устните му зашепнаха тиха молитва:

— Господи, Исусе Христе, който си се родилъ въ тази ноќ, ще оставишъ ли да погина азъ, сиракътъ? . . . Моля ти се отъ душа и сърдце, помогни ми, дай ми сили да продължа, да стигна до града. Смили се надъ мене! Не ме оставай!

Изведнажъ той усъти какъ нѣжни нѣжни ръце го помилватъ по главата, какъ му става леко и радостно.

Изправи се. Съмъгъ бѣ

ше престаналъ да вали и падало се бѣлъ съмъгъ подъ меката свѣтлина на луната, подадена срѣдъ облаците.

Милчо тръгна отново. Кръгата му сега го носѣха леко радостно, като чели имаше криле на себе си.

Следъ малко зърна свѣтлина. Градътъ бѣше наблизо. Милчо закрачи още по-бързо, започна да тича дори.